

Daniel Combori. De vader van de Afrikanen

TOM ZWAENEPOEL

DANIEL wordt in het jaar 1831 geboren in het Italiaanse Limone aan het Gardameer bij Brescia. De zoon van arme boeren en tui-niers, is hij het vierde van acht kinderen, die haast allen jong sterven. Na zijn priesterwijding komt hij onder de indruk van de eerste missionarissen die uit Afrika terugkeren. In 1857 trekt hij voor de eerste keer zelf op missiereis naar Afrika. Trouw aan zijn principe *O Nigrizia o morte* (Afrika of dood), gaat hij zijn weg en sticht hij in 1867 de gemeenschap van de Comboni-missionarissen.

Tijdens het Eerste Vaticaans Concilie in 1870 vraagt hij de bisschoppen of alle plaatselijke Kerken willen deelnemen aan de redding van Afrika. Zijn inzet voor de deelname van missiezusters aan de evangelisatie van Centraal-Afrika leidt tot de gemeenschap van de Comboni-missiezusters (1872). Hij wordt apostolisch vicaris van Centraal-Afrika en bisschop van Khartum in Sudan. Tijdens zijn achtste

verblijf in Afrika sterft hij uitgeput in Khartum. We schrijven 1881.

Daniel stamt uit een familie die rijk is aan religieuze en menselijke waarden, maar arm op materieel vlak. Hij komt voor het eerst in contact met de ellende van het Afrikaanse volk, wanneer hij op zeventienjarige leeftijd een vrijgekochte slaaf ontmoet. Hij 'ontdekt' het Continent van de Slavenhandel, de stamtwisten en de uitbuiting door koloniale machten. Door die ervaringen wordt de evangelisatie van Afrika zijn levensideaal.

Met profetische stem verkondigt hij aan de hele Kerk, in het bijzonder de Europese, dat de Afrikaanse volkeren geholpen moeten worden. Omdat christen-zijn universeel, internationaal en wereldwijd is, moet Afrika ook een plaats krijgen in de Kerk. Zijn missieproject 'Afrika door Afrika redden' is de vrucht van zijn oneindige vertrouwen in de menselijke en religieuze capaciteiten van de Afrikanen. Met zijn overtuiging dat zichzelf het evan-

gelie kunnen verkondigen, maakt hij de al bijna opgegeven missie in Centraal-Afrika opnieuw levendig en droomt hij er zelfs van om het hele continent te bereiken. Hij roept op tot solidariteit en geestelijke of materiële ondersteuning.

In 1857 vertrekt Daniel naar Afrika met de zegen van zijn moeder: „Ga, Daniel, moge God je zegenen.” Bij zijn aankomst in Khartum wordt hij geconfronteerd met een ondraaglijk klimaat, met ziekte, armoede en eenzaamheid. Hij leert de culturen en talen van de plaatselijke etnische groepen kennen, zodat ze het evangelie volgens hun eigen uitdrukkingvormen en gebruiken kunnen voorstellen. Hij streeft naar sociale rechtvaardigheid, bestrijdt de slavernij en verlangt missies met Afrikaans 'personeel'.

Onder de last van de zware arbeid, het lijden van de talrijke mensen die uiteindelijk toch sterven, en de bitterheid van de aanklachten en laster tegen hem wordt hij ziek. Toch blijft hij zijn

ijzeren wil doorzetten. Nog op zijn sterfbed smeekt de 'Vader van de Afrikanen' zijn medebroeders hun missieoeping trouw te blijven. In het hart van Afrika sterft een missionaris-priester met Afrika in het hart.

Ook vandaag vraagt Comboni ons om vol genegenheid en bezorgdheid naar het Afrikaanse volk te kijken. Nog steeds wordt het Zwarte Continent getekend door politieke, economische, sociale, etnische en religieuze conflicten, ondanks de rijkdom van de Afrikaanse aarde aan menselijke en geestelijke hulpbronnen. Nog steeds wacht het arme Zuiden op een 'missieproject' van de internationale gemeenschap om de kloof met het rijke Westen te dichten. Figuren als Comboni, die het arme continent onder de aandacht van de Europese politiek en de Kerk brengen, geven aan Afrikaanse jongeren hoop op een mooie toekomst. Zij maken van hen 'burgers van morgen' die niet langer objecten van anderen willen zijn, maar zelf subjecten, 'rijke' mensen met een diepe waardigheid.

OMROEP

• 27 juni, 11.51 uur, IKON via Nederland 2. Herhaling van de aflevering van *Het Vermoeden*, met theoloog Tom Mikkers (1969). Van huis uit rooms-katholiek, is Mikkers nu algemeen secretaris van de vrijzinnige Remonstrantse Broederschap. Mikkers vergelijkt de remonstranten met het dorp van Asterix en Obelix, maar dan in de Nederlandse Kerk. In *Het Vermoeden* praat hij met Annemiek Schrijver over zijn 'heilige tekst', *Desiderata*, prozagedicht van de Amerikaanse advocaat-businessman Max Ehrmann.

• 30 juni, 21.20 uur, IKON via Nederland 2. In een nieuwe reeks van zes afleveringen van het succesvolle IKON-programma *Spraakmakende Zaken* ontvangt Paul Rosenmöller zijn gasten in Paviljoen Stadgenoot in Amsterdam, waar hij met hen praat over brandende kwesties uit het recente verleden. In deze voorlaatste aflevering staat het thema *Zin en onzin van de isoleercel* ter discussie.

Tom Zwaenepoel, *Het Heiligenboek. Levenswijsheid van honderd en enige heiligen*, Lannoo, Tielt, 2008, 345 blz., 19,95 euro, ISBN 978 90 209 8041 7.

De vrome kudde

JONG

Op de speelplaats wordt opgescheept:

- Wij zijn met drie kinderen thuis, en ieder heeft z'n eigen fiets.
- Wij zijn met z'n vieren, en ieder heeft zijn eigen kamer.
- En wij zijn thuis met vijf kinderen, en ieder heeft z'n eigen papa.

Ingezonden door Cyriel Nijs

MINDER JONG

Conversatie tussen mijn vrouw en ik:

- Wat ga je vandaag doen?
- Ikke? Niks.
- Dat deed je gisteren ook al...
- Klopt, maar ik was nog niet klaar!

Ingezonden door Jan Umans

In onze Kerk mag best wat meer gelachen worden. Dat blijkt ook de uitdrukkelijke wens van heel wat lezers. Die proberen we in deze rubriek op hun wensen te bedienen. Wekelijks één of meerdere mopjes, leuke anekdotes, bedenkingen, woordspelingen... Kent u er nog een leuke? *KERK & leven* • *Vrome Kudde*, Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen, fax 03/210.08.49, e-mail devromekudde@kerknet.be

VLAAMSE PUZZELS DEPUZZELAAR

Uitgeverij Jacques Gilliéron bvba
Antwerpen Telefoon (03)658.91.53 - 658.00.53

Zweedse kruiswoordpuzzel.

Méér van deze Zweedse puzzels vindt u in de volgende Vlaamse puzzeltijdschriften van 'De Puzzelaar' t.w. De Stad Stockholm en De Viking.

Bij uw dagbladhandelaar verkrijgbaar.

Oplossing van de puzzel van vorige week: TROEFKAART

cosmetisch artikel	dooyer	kook- gerei	kunst- product	part
over- heersing	gomhars	land- tong		denk- beeldig
	8		6	2
ver- trouwd			jongere broer	
woon- plaats			zuivel- product	
			beklemd	
roem	10	los- plaats		adres- kaartje
broos		man van adel		
	4	3	Bijbelse man	
mirakel	noord- oost	boom	rust- teken	9
5			7	Franse nv
Frans kerstlied			grote auto	1
lekkernij			stand der edelen	
	neon			

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10